

Piața muncii la nivel național și sectorial

Populația activă din România este 5,13 milioane de persoane (25.85 % din populația totală) (INS, 2023), în timp ce 5,7 milioane de români lucrează în străinătate (MAE, 2022).

Piața muncii din România a cunoscut transformări semnificative ca răspuns la tendințele macroeconomice și provocările specifice, fiind caracterizată prin: deficit semnificativ de forță de muncă și competențe, o nepotrivire semnificativă între oferta și cererea de competențe, creșterea rapidă a salariilor, creșterea flexibilității muncii, ritm lent de digitalizare, productivitate scăzută a muncii.

În 2023, în sectorul metal era angajată 5,8 % din forța totală de muncă din România (INS, 2023) (a se vedea Tabelul 1).

În producția de autovehicule este angajată 3,19 % din forța totală de muncă (163,000 angajați). Producția auto contribuie cu 14% la PIB-ul României, și cu 26% la exporturile României.

Tabelul 1. Evoluția numărului de angajați în sectorul metal

Provocări – cheie în sectorul metal	Rolul partenerilor sociali în abordarea D-A-D
<ul style="list-style-type: none"> ● Închiderea unor importante unități industriale a avut un impact negativ asupra comunităților locale și a provocat tensiuni sociale și economice semnificative. ● Reconfigurarea lanțurilor de aprovizionare la nivel mondial evidențiată de schimbările geopolitice recente, dependența sporită de furnizorii externi pentru materii prime și produse metalurgice și imperativul de a asigura capacitatea de a furniza materii prime critice, constituie provocări semnificative suplimentare. ● Cererea crescută de materiale compozite inovatoare reprezintă provocări pentru industria metalică tradițională. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Rolul partenerilor sociali în abordarea D-A-D este limitat din cauza unei situații sever deteriorate a dialogului social, începând cu anul 2000. ● Acoperirea negocierilor (% dintre angajații cu drept de negociere) a scăzut de la 100% în 2000 la 15% în 2021. Densitatea sindicatelor a fost de 21,4%, iar densitatea organizațiilor patronale a fost estimată la 60% (în 2021) (OCDE și AIAS), 2021). ● Noua Lege a Dialogului Social (#367/25.12.2022) este de așteptat să stimuleze dialogul social în România. A fost adoptată în contextul directivei UE privind salariul minim și promovarea intensă a negocierilor colective la nivel sectorial la nivelul UE.
D-A-D la locul de muncă	Eforturi de negociere la nivel de companie
<ul style="list-style-type: none"> ● Digitalizarea s-a accelerat foarte mult în timpul pandemiei de coronavirus COVID19. ● Gradul de automatizare a producției industriale este redus în România. De remarcat, majoritatea roboților (numiți „coboți” – brațe robotizate colaborative) sunt concentrați în industria auto. ● Automatizarea compensează: creșterea salariilor în sectorul metalurgic, lipsa relativă de personal calificat și necesitatea asimilării în producție a produselor cu valoare adăugată mare. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Procesele transformative (D-A-D) nu au făcut obiectul negocierilor colective până acum și nu au avut impact asupra dimensiunii contractuale. ● Implementarea D-A-D este văzută ca o decizie de afaceri de către sindicate, care până acum nu a afectat negativ ocuparea forței de muncă. Dimpotrivă, implementarea D-A-D a determinat efecte pozitive la locul de muncă (de exemplu, formare profesională care a sporit competențele și calificările lucrătorilor, condiții de muncă mai bune, ușurință sporită de lucru, optimizare a costurilor și timpului, acces îmbunătățit la date).

Recomandări cheie

Având în vedere rolul limitat al partenerilor sociali în general, și în abordarea D-A-D în special, se recomandă creșterea gradului de conștientizare a tuturor actorilor sociali pentru implicarea activă în dialog social, pentru a reevalua relațiile industriale tradiționale în noile contexte ale D-A-D, pentru a formula politici și măsuri legislative de protecție socială, pentru a îmbunătăți competențele forței de muncă cerute de procesele transformative D-A-D.